

ELŐFIZETÉS

HELYDEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 30 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HIRDETÉSREK:
6-hasábos postai sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 15 fillér.

Nyitólár sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 307.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, június 15.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérellek: A városok eladósodása.
A képviselőház ülése.
A győzelmes japánok.
Oroszország alkotmányt kap.
Őnérszert garnizon-logház.
A szemlái zendülés.
Béhm Adoll — szabadiában.
Százmilliós lépés Oroszországban.
Erős kéz, kiesel kéz.
A kindó lakás titka.
Rablókaland Battenyán.
Tárcsa: A szerencse.
Csarnok: A Straus ut nagy fia. Irta: Szabó F.

A városok eladósodása.

Arad, június 14.

E címen egy fővárosi szaklap írja mindazokat, amiket alább közlünk. Azért közöljük: nehogy a vidéki sajtó hallgatásánál fogva, utóbb még igazat adjanak a cikknek.

Hogy a városi viszonyokat, sőt a róluk intézkedő törvényeket sem ismeri a cikk szerzője, az kitetszik a felfedezés szenzációjára számított minden sorából.

Arra a kérdésre, hogy mi okozta a városok eladósodását, a városok már régen megfeleltek. Első sorban és csaknem kizárólag Budapestnek mértéktelen portálása, az a láz, a mely két-három évtizeden keresztül megvakította mindeneknek látó érzékeit, annál a határvonalnál, a

A szerencse.

— Svéd elbeszélés. —

Már egy esztendeje ismertem Herbst Pált, mikor megtudtam, hogy nős ember volt s a felesége régen meghalt.

Találkozni szoktunk néha közös ismerőseinknél, de az is megtörtént, hogy fölkerestük egymást, hogy egy-egy játszma sakknál, vagy egy-egy pohár bornál elcsevegjük az időt, különösen esti szürkületkor, mikor a magánosság nyomasztóvá kezdett válni. Én husz éves lehettem, de ő jóval tul volt a harmincon s talán ez volt az oka, hogy oly keveset beszélt magáról s az élete lefolyásáról.

Egy este tekintetem a kandalló párkányán lévő meghalványodott női arcképre esett. Sokszor láthattam már, anélkül, hogy kíváncsiságot fölkellet volna, de most eszembe jutott megkérdezní, hogy kit ábrázol.

Herbst csodálkozva nézett rám.

— A feleségem.

A meglepéstől zavarba jöttem s pár percig nem szóltam.

— Nem is tudtam, hogy nős vagy... vagy voltál.

Herbst magában nevetett a szoba sarkában, miközben a sakkfigurákat összeszedte s a dobozban elrendezte.

— Igen, azt hiszem, nős voltam. Hiszen már oly régen történt, hogy szinte el is felejtettem. Merev, üres tekintettel nézett ki a szürkületbe.

hol országos érdekek a vidéki városok fejlesztésére állítottak intő táblákat.

Ez az egyik ok. A másik az, hogy a magukra hagyott városok követték Baross Gábornak egyik programbeszédében adott tanácsát, hogy „segíts magadon és az Isten is megsegít” — és elkezdtek segíteni magukon.

A városfejlődés egyes intézményeit a maguk erejéből létesítették. Ez intézmények között természetesen kaszárnyák is vannak, mert azok által nagyobb számú fogyasztó közönséget sikerült állandóan lekötöni az illető város kereskedői és ipari forgalma javára.

A városok azt cselekedték tiz és tizenöt év előtti kezdéssel, a mit az állam még csak most kezd a 360 milliós befektetéssel, a melyet szintén hosszú lejáratu kölcsönnel fedeznek. De a városok adósságcsinálása mindenkor keresztül ment a miniszteriumok retortáján.

Aligha csalódunk, a mikor a cikk tendenciáját a budapesti pénzüzetek kartelljének újabb törekvésében jelöljük meg. Nem más, mint előharangozás a városi kölcsönfeltételek emeléséhez, hangulatkelés az emelés plauzibilissé tételéhez. De annyira járatlannak a dolgok ismeretében a pénzüzeteket még sem szabadna feltüntetni, mintha okuk lehetne félni a városok kölcsöneitől s mintha nem tudnák, hogy e kölcsönök mindaddig behajthatók, amíg az illető város házastul, lakostul,

mindenestül el nem süllyed a föld alá, mert azokat a polgárság törleszti. Es e polgárság óhajtja Tisza gróf miniszterelnök erős kezét oly irányban látni, hogy a fővárosi pénzüzeteknek a városok ellen és kárára létrejött kartelljét szétrobantsa.

E bevezetés után ismertetjük e cikkből a következőket:

„Tisza István éles szeme hamar belátott abba a nehéz helyzetbe is, a melybe a városok az évtizedeken át folytatott helytelen, vagy könnyelmű gazdálkodás folytán jutottak, s most, úgy látszik, ezeken is segíteni, de legalább is javítani akar. Vidéki nagy városaink hivatva volnának arra, hogy az ország apró emporumai legyenek, ahonnan egészséges, nemzeties fejlődés lüktet az ország szive felé, ahelyett pedig folyton anyagi gondokkal küzdő, s így igazi hivatásnak alig élő városaink vannak, ahol legfeljebb a helyi patriotismus uralkodik. A városok eladósodása évtizedek ajatt történt, s így az alig észrevehető, sőt az adósság csinálás oly esetben, amikor a felvett kölcsön helyesen, jövedelmezőn volt befektetve — legtöbbször beépítve, — indokolt és szükséges is. Akik azonban a városok belső gazdálkodását ismerik, jól tudják, hogy az igen ritkán történt, mert ha így lett volna, akkor a pótdadó olyan higanyszerű gyorsasággal nem emelkedett volna, mint például Szolnokon, Komáromban és Marosvásárhelyen,

— Sokkal szebb a nappal.

Némán mentünk pár percig; az egész város mély álomba volt merülve s csak itt-ott hallatszott a kövezeten a rendőr kemény kopogása.

Herbst folytatta:

— A nap ugyanis igazabb és aktuálisabb. Az ujnak, az egészségesnek, a jelenlevőnek hódol, a kinek nekünk is hódolnunk kell, ha nem akarunk elmaradni. Minden iránt könyörtelen azonban, a mi régi, a mi elmúlt. Ellenben a hold... A hold valóságos lázító. Az elűzött szépségdinasztiáknak hódol. Gondolatainkat arra a zenére irányítja, mely ifjkorunkban anynyi: a elragadt bennünket s melyet most kinevetünk; azután hangokat juttat eszünkbe, melyek rég elnémultak s hizeigéseket, melyektől valamikor megremegtünk.

Hangja megremegett:

— S gondolatainkat a holtakra is irányítja, a kiket szerettünk.

Nagyon halvány volt s tekintetében volt valami beteges fény. Sohasem láttam Herbstet ilyennek. Mintha idegen férfi ment volna mellett, a kit nappal sohasem láttam. Csak nem ivott talán? Mintha arcának idegen vonásai lettek volna s mintha hangjában új árnyalat csendült volna meg. Nem tudom, hogy jutott eszembe, de úgy képzeltem ekkor, hogy szenvedélyes zenebolond. Emlékszem, hogy egy este hegedülni hallottam őt, mikor bezárt ajtaja előtt álltam. Mikor kopogtattam, a hegedü elnémult, de senki sem jött kinyitni. A zene talán olyan

— Ha nem akadna néha kezembe valamelyik fiókban egy ezüst karikagyűrű az ő kezdő betűvel, egyéb más aprósággal együtt, azt kelene néha hinni, hogy álom volt az egész, egy derült, boldog álom, melynek körvonalai lassanként szétmosódnak az emlékezetemben. Azóta anyyi mosódott el. Én huszonzárom éves voltam, ő tizennyolc. Pár hét múlva meghalt.

A paraszt fölcsitotta s azután lassan hozátéve:

— Margitnak hívták.

Nem tudtam elfordítani tekintetemet az arcképtől, mely merev, halovány mosolyal nézett rám. A mosoly alatt azonban bánatos, megnyerő leányarcot, valóságos gyermekarcot láttam, melyet az akkori divat szerint hosszú, szőke fürtök körítették. Szeme csodálatosan kék volt.

Pár nappal később Herbsttel együtt mentem haza egy társaságból. Oestermalm szélén lakott s a tengerparton mentünk végig. Október elején volt egy hűvös éjszakán. Nedves, hideg szél fújt, fönt a magasban valami kéréllhetlen erő vadul hajszoita a felhőket, melyek aztán a láthatár széle fölött sötét fallá tömörültek. Mintha maga az ég is meg akart volna futni valahová.

Későre járt s Herbstén nagy fáradtság látszott.

— Menjünk gyorsabban — mondá — becsületesen aludni.

— De mikor oly szép ez a holdas éj!

ahol 103 százalék, illetve 88 százalék és 84 százalék a pótdó.

Három város, Arad, Pozsony és Nagyvárad keresett most ismét, milliós kölcsönöket részben új befektetésekre, részben az előbbi terhezebb kölcsönök rendezésére. Mindhárom város alig kap megfelelő ajánlatot a pénzintézetektől — mert a bankok is elég jól ismerik a belső helyzetet s tulságos óvatosak a városokkal szemben.

A vidék eladósodását részben egyes kormányok is okozták. Számítatlan példát tudunk, hogy akárhány város erejét meghaladó áldozatot hozott, hogy például a *kaszárnyát*, a törvényszéket, esetleg a gimnáziumot megkaphassa, melyre e „másik” város is aspirál. A kaszárnyákkal is így vagyunk, a hadügyi kormány egy-két század katonaságért 3—400.000 forintos kaszárnyákat követelt, s a jó vidék megépítette ezeket a palotaszerű kaszárnyákat, azt hívén, hogy ezzel a helyi piac forgalma is emelkedni fog. Tessék körülnézni, mennyire nyögik itt-ott egy kaszárnya építés „előnyeit”, s ezzel szemben a katonaság állandóan hálátlan marad, sőt később — van rá példa — valóságos csapás lett némely helyeken.

Jól teszi a miniszterelnök, ha megvizsgálta, hogy a városok adóssága honnan ered, milyen természetűek s a befektetett kölcsönök meghozzák-e a kellő amortizációt és tényleg arra lettek-e fordítva, illetve felhasználva, amire közgyűlésileg megszavaztattak.

Meglássa a miniszterelnök ur, hogy nemcsak nagyon tanulságos, de igen meglepő tapasztalathoz fog jutni.

A miniszterelnök vizsgálódásának másik előnye és haszna az lesz, hogy ha a városok is érezni fogják az „erős kezet”, mely mindent számon kér tőlük; ha nem lesznek egyszerre takarékosak a közvagyonnal, de mindenestre óvatosak lesznek a költségekben, s jobban fogják érezni a felelősség súlyát. A városok hely-

zetén könnyíteni kell, levenni a vállalkról azokat a terheket, amelyeket az állam helyett vállaltak magukra.

A pénzügyi bizottság ülése. Budapestről jelenti tudósítónk: A pénzügyi bizottság ma befejezte a pénzügyi tárca tárgyalását. A tárgyalás során a pénzügyminiszter részletesen nyilatkozott a tárcája körébe eső ügyekről, anélkül azonban, hogy lényeges és új dolgokat mondott volna. A felhatalmazási javaslat és a budget általános tárgyalása ehó 17-én lesz; ezután betérjesztik a Háznak a javaslatokat. A Ház valószínűleg még a jövő héten megkezdi ezek tárgyalását. Miután az indemnitás tárgyalását holnap befejezik, ezután a *vasutasok fizetésrendezését* fogják megvitatni.

A nemzeti párt, melyet tudvalevőleg a jászberényi beszámolón halottaiból feltámasztottak, holnap tartja alakuló közgyűlését. Mint fővárosi tudósítónk táviratozza, elnökké *Gullner Gyula* nyug. államtitkárt, alelnökké pedig *Sághy Gyulát* és *Batthyány Tivadart* grófot fogják megválasztani.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 14.

A mai ülésnek általános szenzációját az képezte, ami — nem történt meg. A folyosó zsufolásig benépesült, mert az a hír volt elterjedve, hogy ma vonul be a Házbá *Bánffy Dezső* br., aki ellenőrizhetlen híradás szerint nyilatkozta, hogy nagy beszédet mond. A várakozás azonban hiábavalónak bizonyult, mert az új párt vezére nem mutatkozott a Házban s így nem is beszélhetett.

A várt érdekesség helyett meg kellett elégedniök a honatyáknak az indemnitás száraz vitájával s *Marjay Péter* bombasztjaival, melyeket a kormányról s a trafik-engedélyekről tálaft föl. Az az egy haszna megvolt ennek a beszédnek, hogy mindvégig derűtségekben tartotta a Házat. Legalább nem unatkoztak.

folytatá. — Ott ült, valahányszor elmentem s visszajöttem. S ott ültünk kettesben, mikor beköszöntött az alkony. Ott ültünk, mikor a nap rézsut esett be a szobába, mikor a gesztenyefa leveleinek az árnyéka lerajzolódott a szőnyegre s a varrósztalka vörös mahagoni fája bágyadt reflexet árasztott. Hát decemberi napokon, a nappali boronás óráiban! . . . Kibontottam a haját s az ujjaimmal simogattam. A város pedig téli homályba merült alattunk. Homályba és hallgatásba.

Margot nagyon jó gyermek volt. Emlékszem még utolsó újévi esténk. Együtt voltunk a templomban, mert ő úgy akarta. A templom tele volt közönséggel s borzasztóan meleg volt. Margot a vállamra hajtotta a fejét s elaludt. A pap egyszerre csak menydörögni kezdett, Margot felriad s borzasztóan megijedt a fölött, hogy elaludt. Az a pap bémálta őt meg s a mi helyünk közvetlen a szószék alatt volt. Margot meg volt győződve arról, hogy a pap meglátta s úgy érezte, hogy rendkívül szigorúan és szemrehányóan néz rá. Egész este le volt hangolva. Roppant félt attól, hogy talán nagyon is boldognak érezte magát. Hátha most az Isten meg haragudott rá s valamivel meg akarja büntetni.

Roppant őszinte s lelkiismeretes kis leány volt. Nem igen sokat tudott a világ gonoszságáról s akkoriban . . . körülbelül én is oly bölcs voltam. Tavasz felé ideglázt kapott s meghalt. Három nap alatt vége volt.

A fák száraz ágai megrezzentek. Herbst elnémult s valamit rajzolt a homokba.

Én azt hámultam, hogy micsoda reflexeket vetett a hold a tetőzeti ablakra. Ott valamikor boldogságról álmodoztak.

A képviselőház ülése június 14-én.

— Kezdeté d. e. 11 órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

A jegyzőkönyv hitelesítése után napirend előtti felszólalás történt.

Darányi Ferenc: Meginterpellálta a honvédelmi minisztert azoknak a csendőröknek a dolgában, akik a pincehelyi választások alkalmával a népre lőtek. A honvédelmi miniszter szombaton válaszolt erre az interpellációra. Másnap egy újság azt írta, hogy ő az interpellációt — legalább így beszéltek a Házban, mondja az újság — egy kilense megbizásából tette. Ez ráfogás és rágalom. Csak annyit akart elmondani. (Helyeslés a néppárton.)

(Az indemnitási vita.)

Következett a napirend: a felhatalmazásról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Olay Lajos: Erős szavakkal bírálja a kormány eljárását. A Tisza-kabinet makacsul elzárkózik minden nemzeti gondolat elől. A népiszkolára vonatkozó törvényjavaslat csak szerény hasonlat, a nagy mű befejezésig még nagy a távolság. (Ugy van! a baloldalon.)

A zászló és jelvénykérdésben hihetetlen könnyelműséget tanusít a kormány. Igéretének dacára, semmit sem tett ez ügyben. A magyar tisztek áthelyezése még mindig késik. De a hadügyi költségvetés ismét rémitő módon meghízott. Kérde Tiszát, meg fogja-e kötni Ausztriával a kiegyezést a 14. § alapján? Szóla attól fél, hogy el fogja követni ezt a nagy törvényteleniséget. Bizalmatlansággal viseltetik a kormány iránt és ezért az indemnitást nem fogadja el.

Sághy Gyula: Nem fogadja el az indemnitást annál a nagyfokú bizalmatlanságnál fogva, amelylyel a mostani kormány iránt viseltetik. A bizalmatlanságra sok oka van, később lesz alkalma ezeket bővebben kifejteni.

Ezután a kormány katonai programját bírálja s úgy találja, hogy az messze mögötte marad az ígéreteknek s annak, amit a nemzet méltán követelhet. A kormány semmit sem tesz a magyar nemzeti állam kiépítésére. Minden vonalon takarékoskodik, csak a katonaság részére van pénze. Majd Apponyi programjáról beszél, helyesli azt és bizton hiszi, hogy eljön az idő, amikor ez a politika fog érvényesülni. Nem fogadja el a törvényjavaslatot.

(Egy mulatságos szénék.)

Marjay Péter: Nem érti, miért kunyorál mindig a kormány indemnitásért. Már egészen elszokott a költségvetéssel való tárgyalástól. Ennek a kormányának érdeme felett való buta

volt neki, mint egy szép, de bűvös szerető, a kiért a sötétben és a magányban égett, de a ki miatt ő fényes nappal pirult.

Odaértünk az új fasorba. Egyetlen embert nem láttunk benne. A fáknek vékony, csontváz-szerű törzsel hosszú árnyékot vetettek a holdfényben.

Sokáig egy szót sem szoltunk egymáshoz. Végre Herbst karon fogott.

— Gyerünk vissza. Amott mutatni akarok neked valamit. S mmi különöset, csak egy öreg házat.

Jobbra befordultunk egy sötét utcába. A házak ingadozó alacsony sort képeztek s csak itt-ott világított egy gyérfényű lámpa.

Az utca lejtős volt. Herbst megállt egy vén ház előtt.

— Itt laktunk.

Kétemeletes, hegyes tetejű, régi polgári ház volt, a melyre őt hat magas hársfa s egy rengeteg gesztenyefa vetett árnyékot. A holdfény visszaverődött, a padlásszoba rücskös üvegtáblán. A szürke falakon a hársak ágai úgy rajzolódok le, mint valami óriási pókhálónak a szála. A sövényből készült ajtó tárva nyitva volt. Beléptünk az udvarba. A ház teljesen elhagyatottnak látszott.

— Bizony, itt laktunk — mondá Herbst. — Ezen az ajtón ment ő be menyasszonyi ruhában, egy gyönyörű este, mikor csillagok ragyogtak a falombor tetején. S ezen az ajtón vitték őt ki egy komor téli napon. A fekete koporsót fölrakták egy rettenetesen groteszk nagy halotti kocsi s elvitték, Isten tudja hová. Alig emlékszem, hogy merre lehet a sírja. Azóta sohasem voltam ott.

Látod ott fönt balra azt a tetőablakot? —

— Hát most ki lakik itt? — kérdeztem csak azért, hogy valamit mondjak.

— Azt hiszem, néhány mesterember család. A háznak nagyon lement.

S mosolyogva folytatá:

— Az valószínűleg az ő fehérneműjük, mely ott lóg. Ez egy történetet juttat az eszembe abból az időből, mikor még itt laktunk. A ház ezelőtt egy patikárusé volt, a ki hogy-hogy nem megbukott s mindenét el kellett adnia. Nem egyszer láttam künt ácsorogni az utcán, a mint a sövényen rekukucskált. Egy éjszaka — épen így süttött a hold, mint most s én Margotval az ablaknál álltam — azt láttuk, hogy besompolyog az udvarba. Margotnak könnyek gyűltek a szemébe, mikor észrevette. Fehérneműnk kint lógtak az udvaron. A patikárus óvatosan körülnézett! a mi ablakunk sötét volt, nem láthatott minket. Mikor azt hitte, hogy nem figyel senki, gyorsan lekapkodta a kötélről a fehérneműket s a földre dobálta. Ugy dühöngött, mintha ellenséges területen lett volna. Egy kerék bizonyosan hiányzott a fejéből. Nem nézhetett, hogy idegen emberek fehérneműsáradjanak azon az udvaron, hol valamikor az ő holmiját lengette a szél.

A hold a felhők mögé bujt. Herbst föl-emelkedett.

— No de gyerünk, fázom.

— Megint visszatért a nyugalma. Mikor kiértünk az utcára, cigarettára nyugtolt s folytatá: Ilyenek a szerencse szeszélyei. Hiába szorítja az ember úgy az öklébe, hogy majd kiserked a vére. Ha egy reggel kinyitja a markát, azt látja, hogy nincs benne egyéb levegőnél. Attól függ az egész, hogy az ember egyforma nyulagommal képes-e állni a szeren-

szerecséje van (Nagy derűtség, mozgás.) Ezt a kormányt épp oly barátságosan fogadták, mint az elődjét, a Khuen-kormányt. Nem engedték be őket. Hát betörték a házba. Még a programbeszédét sem tudta a kormány elmondani, annyira szerették őket.

Vizsgálja ezután a kormány eddigi működését, amelyet az ellenzék többségének felfogása tett lehetővé. Azzal kezdte a munkáját Tisza, hogy a főispáni székeket a maga embe-
relével töltötte be, majd kortesjavaslatokat nyújtott be és fogadtatott el. Ezt követte a vasuti sztrájk, a melynek összes súlyos következményeiért csak a kormányt lehet és kell felelőssé tenni. Kérve kéri a kormányt, kövessen végre nemzeti politikát. Tekintsen végre a népre, amely sorvad-senyved és a szocializmus karjaiban pihen. A népet ki kell emelni mostani súlyos helyzetéből, hacsak azt nem akarjuk, hogy irtózatossá szakadjon az országra. Sürgeti az ingyenes népoktatást s a nép erkölcsi nevelését. Biharban van egy község, hol a templom körül három korcsma van.

Polonyi Géza: Pedig ezt a törvény tiltja.
Rigó Ferenc: Lukács miniszter érdeme.
G. bányai Miklós: Cinikusan vigyorg.
Marjay Péter: Népinség fenyegeti az országot s a kormánynak mégis van szíve katonára pénzt költeni. Ez hazaárulás, népgyilkosság. (Zúg helyeslés és tetszés a baloldalon.) A kormány rossz gazdálkodásai közül főleg a nagytrafikok ügyét. Minek adja ki bérbe ezeket az állam, inkább ő maga huzna hasznot belőle.

Rigó Ferenc: Mi lesz akkor a trafikok asszonyokkal. (Derűtség.)

Marjay Péter: Példákat hoz fel arra, hogy a trafikok bérbeadása körül visszaéléseket követnek el. A Délvidéken valami Herz-család kapta meg a trafikokat.

Kecskeméthy Ferenc: Mindig Herc! Csodálatos. (Derűtség.)

Marjay Péter: Nem fogadja el az indemnitást. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

(A trafik-engedélyek.)

Szünet után folytatták a vitát.

Várady Károly azzal akarja kezdeni, a mivel Marjay végezte: a trafik-ügygyel. Az a cikk, melyet Marjay felolvasott, azt mondja, hogy a kérdéses trafikot olyan cégnek adták, melynek ajánlata is legolcsóbb volt. Kéri a pénzügyminisztert, hogy feleljen, igaz-e azon cikk állítása. Igen vagy nem?

Lukács László pénzügyminiszter azonnal válaszolt Marjaynak és körülményesen ismer-

cse forgandóságát, mint az előkelő játékos, a kinek egy arcizma sem rándult meg, mikor utolsó garasát elveszti. A szerencse sokszor olyan, mint a színét vesztett, megfakult kabát, a mit az ember szívesen odaadna valami szegénynek. De mikor nincs más. Az ember csak arra vigyázzon, hogy ne nagyon mutassa ki a szegénységét. Járjon mindig az utának árnyékos oldalán s lapuljon a falhoz s ha látja, hogy a másik felén a fényben mily gondatlanul hullámszanak az emberek, vigasztalja magát azzal a gondolattal, hogy jön idő, mikor azok is majd átjönnek az árnyékos oldalra, egyik a másik után.

— Kösönöm az ilyen vigasztalást. Tigri-
seknek való.

— De mikor nincs más vigasztalás. Különben van benne valami érdekes, ha az ember látja, hogy a többiek is jönnek át lassankint az árnyékos oldalra. A szerencse forgandósága meglátszik a járásukon, a magatartásukon, szájuk szögletein, szemük hunyorgatásán. Különben pedig közönyösen viselkednek. A vége ugyanis csak egy mindennek. A házból kiviszi hat feketébe öltözött fickó, akik csak büzlének a pállnkától s fehér keztyűvel, elcsépelet imákat mormolva ássák meg az ember sírját.

Némán mentünk végig az utcán, lépteink zaját visszhangozták a házsorok. Egyik szögletnél nagy lármával vett bucsut egymástól egy csapat éjjeli lump. Itt-ott egy-egy kapu nyikorgva nyílt meg s nagy zajjal csapódott be.

Herbst fölhajtotta a kabátja gallérját s idegesen bucsut vett.

— Holnap fejfájással fogok fölbredni, — mondá — nem bírom túrni a holdfényt.

tette a trafikok kiosztásánál követett eljárást. A felhozott konkrét esetre vonatkozólag kijelentette, hogy nem ismeri azt a kereskedőt, a ki a nagybecskereki nagytőzsdét megkapta, de annyit mondhat, hogy semmi protekció nem játszott közbe. Marjay vádjait a leghatározottabban visszautasítja, mert abban gyanúsítást lát. (Helyeslés jobbról.)

Erre az elnök megállapította a holnapi napirendet, mire az ülés véget ért.

A győzelmes japánok.

(Stössel tábornokot amputálták.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 14.

A japán hadsereg győzelmesen nyomul előre. A Pulantien melletti győzelem elvette *Kuropatkin* kedvét attól, hogy Port-Arthur felé siessen, felszabadítani azt *Oku* generális ostroma alól. Sőt vannak hireink, amelyek azt mondják, hogy *Kuropatkin* visszavonult már *Inkauból* is és hátrál egészen Mukdenig, ahol „helyzete kétségbeesítő, hacsak hamarosan meg nem érkeznek várvavárt segédsapatai.

Ilyenformán nem igen indokolt a párisi „*Matin*”-nak az a felfogása, hogy az angol-japán követségnél optimisztikusan fogják fel a helyzetet. Ugyanis — írja a *Matin* — erősen meg vannak győződve, hogy Port-Arthur elfoglalása nemsokára megtörténik, de ezenkívül várják a japán seregek győzelmét *Kuropatkin* felett Liaujangnál is. Azt hiszik, hogy *Kuropatkin* is elfoghatják, mert a japánok mindent megtettek, hogy *Kuropatkin* visszavonulási útját északra elzárják. Nemsokára pedig kitűnik: igazuk volt-e a japánoknak!

A mai táviratok újabb győzelmekről adnak hírt s azt is jelentik, hogy *Stössel* tábornok, Port-Arthur parancsnoka, súlyosan megsebesült.

Tokio, június 14. *Togo* tengernagy jelenti, hogy Kaiping ostroma következtében az oroszok 3000 főnyi legénységgel és 20 ágyúval kivonultak *Inkauból*.

Tokio, jun. 14. *Togo* tengernagy jelenti: E hó 10-én a japán hajóhadosztály a talienvani öbölben Sziao Pintau közelében négy torpedónaszádrömböt vett észre, a melyeket Port-Arthurba üzött. A talienvani öbölben több mint 70 aknát pusztítottak el. Ezekon kívül még 80 uszóaknát, ezeknek egy részét már a Pecsili-öbölben ártalmatlanná tették.

Pétervár, június 14. A f. évi 9 évről szóló cári ukáz elrendeli a tartalékos tiszteknek és legénységnek a következő kerületekből tényleges szolgálatra való bevonulását: a penzai kormányzóság 10 kerületéből, a permi és szimbirszki kormányzóság egy-egy kerületéből, a számarai kormányzóság hat kerületéből, Szaratov kormányzóság három kerületéből, az orenburgi kormányzóság két kerületéből, az ufaei és moszvai kormányzóság négy-négy kerületéből, a tambovi kormányzóság hat kerületéből, a viadimiri kormányzóság két kerületéből, a tulai kormányzóság négy és a kharkovi kormányzóság három, végül a kurszki kormányzóság négy kerületéből. Nehány kerületben lősorozás is volt.

London, jun. 14. A Reuter-ügynökség *Kuroki* tábornok főhadiszállásán lévő tudósítójától Fuzanon át a következő hírt kapta kelet nélkül: A harctérről nincs új jelenteni való. Az előőrsök nap-nap után összeütköznek. Az ez alkalmakkor szenvedett veszteségek csekélyek. Ugy látszik, hogy a japánok ezeknél a csatározásoknál előnyben

vannak. Éjjelenként a kínaiak elvágják a táviróvezetéseket.

London, jun. 14. A *Daily Mail* tudósítója jelenti, hogy a 12-én jelentett ütközet, melyben az oroszok hír szerint 800 embert vesztettek, Sziungtajnál volt, hova a japánok Kurantienből vonultak, hogy a vidéket kiürítsék, mielőtt Niucsvangra vonulnának elő.

London, jun. 14. A *Daily Telegraph* jelenti New-Yorkból: Megerősítést nyer az a híresztelés, hogy egy amerikai társulat a *Protector* nevű tenger alatt járó hajót 80,000 font sterlingért eladta Japánnak. Az eladás két hónap előtt történt meg. A hajó most utban van Japán felé és pedig egy norvég hajón, a melyen két amerikai szakértő is Japánra utazik, hogy a japán tengerészeket kitanítsa a tenger alatt járó hajó használatában.

London, június 14. A *Pulantien* mellett június 11-én megvívott csatában az oroszok óriási vereséget szenvedtek. Nyolcszázhatvan ember maradt holtan a csatatéren. Az életben maradtak eszeveszetten menekültek a japán fegyverek elől. A megvert oroszok 285 kocsin vitték magukkal a sebesülteket Niucsvangba.

Páris, június 14. A legutóbbi kirohás alkalmával *Stössel* tábornok, Port-Arthur parancsnoka, felső combján oly súlyosan megsebesült, hogy lábát amputálni kellett.

Tokio, június 14. A japánok fényes körmenetekkel ünnepelték az utóbbi napokban megvívott nagy győzelmeket. Egyik körmeneten életveszélyes tolongás támadt, miközben tizenkilenc embert agyonnyomtak. Többen súlyosan megsebesültek.

Oroszország alkotmányt kap.

(A létékony háború.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 14.

A Keletázsiban folyó háború, ha igaz az az alább regisztrált hír, amelyet Pétervárról táviratoznak, végeredményében még hasznos is lesz az orosz állam polgáira nézve. Pétervárról ugyanis az a szenzációs hír repül világgá, hogy a cár alkotmányt akar adni népének, s e célból már komoly lépéseket is tett.

A cár, a minden oroszok ura, akinek családjában eddig megrendíthetetlen hagyomány volt az, hogy egyedül az uralkodó akarata a törvény, a harctérről jövő kellemetlen hírek, és az ezek folytán támadt országos elégtelenség hatása alatt az ultima rációhoz nyúl. Az ultima rációhoz, amely egyedül képes megszilárdítani a már már ingadozó trón alatt a talajt, a mely egyedül képes ellensúlyozni, sőt talán megszüntetni azt a forradalmi hangulatot, a mely titkon, de folyton hatalmasodva terjed és terjed még most is az orosz birodalomban.

Ez az ultima ráció az alkotmány, a melynek megadása egyértelmű volna azzal, hogy Oroszország a maga hatalmas erejével a polgárosulás első tényezőjévé váljék. És bár Európára határozott veszedelmet jelent a szláv faj illetően megerősülése: mégis mindenki örömmel üdvözlendő, ha százmillió ember egyszerre megkapná a gondolkodás és a tett szabadságát. Új, kecsgetető perspektíva az egész emberiségre nézve, mikor gondolkozó lények milliói szabadulna fel a nyűg alól, hogy az elfojtott gondolkodási szabadság reakciójaként új eszméket, új szellemi irányt teremtsenek a világnak.

Az orosz alkotmány megnyilvánulása eddig abban állott, hogy évente huszezer embert vitték száműzésbe, ami tudvalevőleg Oroszor-

szágban egyenértékű a halálbüntetéssel. Huszezer a bevallott évi átlaga ezeknek a szerencsétleneknek; a nagyobbik részt azonban azok teszik, akikről hivatalosan nem adnak számot, akik eltűnnek, akikről csak azok tudnak, akiknek hallgatás a kenyerük. Mióta Oroszország fennáll, a legborzasztóbb elnyomatás megszűntetésére csupán az történt, hogy II. Sándor cár 1861-ben felszabadította a 47 millió lélekre tehető jobbágyságot, amivel együtt járt, hogy a jobbágyság nagy része rettentő nyomorba jutott. A felszabadításnak államjogi következménye nem is volt, csupán gazdasági. A szellem, a gondolkodás, a szó és az írás szabadsága továbbra is békák között maradt, sőt a szent szövetség megalakítása óta még csak rosszabbodott a helyzet. Besugók, kémek, titkos rendőrök, vigyáztak a kiejtett szóra is és e mellett hallatlan mérveket öltött a nép kizsárolása és a korrupció.

A mostani háboru szerencsétlenségei már betetőzték ezt az állapotot. Az elégtelenség hangosan megnyilvánult; a diáklázadások napirenden vannak, a lengyelek erősen mozgolódnak és csak a minap akadályoztak meg egy, a cár élete ellen törő merényletet.

Ezek az eltitkolható jelek arra indították a cárt, hogy komolyan gondolkozzék az alkotmány megadásáról. Legalább erre vall az a szenzációs híradás, amelyet Pétervárról érkező táviratok alapján az angol lapok bocsátanak világra. Eszerint a cár bizottságot hívott egybe annak a megvitatására, hogy a háboru után hogyan és milyen mértékben volna a parlamentáris államforma Oroszországban meghonosítható. A parlamentáris kormányzatot pedig, ha nem is azonnal, de szükségszerűleg követi a polgárjogok megadása.

Az egész híradásban egyébként csak az aggályos, hogy az alkotmány megadását a háboru utánra tervezik. Lehet, hogy csak ideiglenes megnyugtatóra való spekuláció az egész dolog, mert ha a haderő visszatér a harcterről, akkor ismét könnyen beszélhet a minden oroszok cára.

TÁVIRATOK.

Vad a francia miniszterelnök ellen.

Páris, jun. 14. A *Humanité* közlése szerint Combes Edgar belügyminiszteri államtitkár és Lagrave st.-louis-i világiállítási főbiztosnak a karthausi ügyben 1903-ban tett tanúnyilatkozati jegyzőkönyvét. Combes Edgar akkor azt vallotta, hogy Lagrave őt 1903-ban dec. havában felkereste és közölte vele, hogy megiehetős, kényes megbízatást kapott. A karthausiak hajlandók a francia kormányának 2 millió frankot bármilyen célra adni, ha a miniszterelnök hajlandó a kongregációnak engedélyt szerezni. Combes Edgar azt felelte, hogy a karthausiak kongregációját nem fogják engedélyezni. Ha atyja, a miniszterelnök, e lépésről tudomást szerezne, nagyon meg volna sértve. Lagrave vallomásaiban megerősítette a Combestől tett nyilatkozatot és megjegyzi, hogy ama személyiség neve, a ki azt állította, hogy két millió frankot kérhet a karthausiaktól, ha a francia kormány megadja az engedélyt, hivatalos titoktartás miatt meg nem nevezhető. Azt azonban biztosíthatja Combes Edgar, hogy egyáltalán nincs szó hivatalos vesztegetés kísérletéről. A *Humanité* megemlíti, hogy az illető személy Chaberd mérnök.

Páris, jun. 14. Hír szerint a kereskedelmi miniszter Gauthier de Clagny képviselőnek a Lagrave-ügyben tett kérdésére, tekintettel arra, hogy a kamara elhatározta, hogy vizsgáló bizottságot küld ki, nem fog felelni. Gauthier te-

hát kérdéses: interpelláció alakjában akarja benyújtani.

Megcáfolt merénylet.

Pétervár, jun. 14. Az orosz távirati ügynökség mértékadó helyről a külföldi lapok ama hírének megcáfolására nyert felhatalmazást, hogy a darskoje szelói királyi palotában merénylet történt volna.

A szemlakai zendülés.

(A királyi ügyész vizsgálata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 14.

Szemlakon a forrongó hangulat lecsöndesült. Tizenhat csendőr van a községben, de akár azokra se lenne szükség. Ugy látszik, hogy azok, akik vasárnap az erőszakosságra vetemedtek s terrorizálták a bérlőket, mégis eszükre tértek. A község háza elé inkább a kíváncsiság csődíti a népet, de teljesen békés minden. A kir. ügyész folytatja a vizsgálatot, s elégedetlen hangulatot konstatált ugyan, de bűnököt nem derített ki. A mai eseményekről a következő tudósítást vesszük:

Az alispánhoz érkezett jelentések folytán Meszlényi Antal dr. kir. ügyész ma reggel Szemlakra érkezett s megkezdte a kihallgatásokat. Kihallgatta a bérlők közül Lukács Lászlót, Kövér Márton, Roth Henriket, Istvánffy Bélát, azok gazdatisztjeit, Bedrach Lajos községi jegyzőt, valamint a parcellázási mozgalomban és a bérlők megfélemlítésében részt vett gazdasági munkásokat s néhány kisbirtokost.

A parasztok vallomása szerint a tegnapi eseményekig elmérgesedett mozgalom egyik főoka az volt, hogy meghallották, miszerint az egyik bérlő, Kövér Márton, Nagylakról több bérlőtársat vett magához. Attól tartottak, hogy a nagylaki bérlők nagylaki munkásokat fognak venni magukhoz s így ők, szemlakaiak, kereset nélkül maradnak. Ezért — mondták a mozgalomban résztvevők — azt akarták, hogy ezek helyett a bérlőtársak helyett szemlakaiak kapják a bérletet, illetve a vallás- és közoktatásügyi miniszter azt a községnek adja ki bérletben való parcellázás végett. Ez iránt kérték a bérlők beleegyezését.

A bérlők közül csupán az egyik, Istvánffy Béla vallja határozottan, hogy a munkások fenyegetőztek. A többien — azt vallják, hogy a munkások csak kérték a nyilatkozat aláírását, de a hangulat izgatott voltára való tekintettel a bérlőknek tartani lehetett attól, hogy ha a kérést nem teljesítik, a következményektől lehet félni.

A parcellázási mozgalom élén Bleszár Mátyás vendéglős, az iskolaszék elnöke volt; az ő kocsmájában tartották az összejöveteleket. A másik vezető személy Schäfer József volt községi bíró, a ki állítólag e mozgalom révén akart oly népszerűséghez jutni, hogy a legközelebbi községi tisztújítás alkalmával újra megválasszák.

A kir. ügyész a helyszínén maradt, s holnap folytatja a kihallgatásokat. A további vizsgálat fogja megállapítani, hogy bűnvádi eljárásra lesz-e ok. Erre egyébként az eddigi nyomozás nem sok pozitív anyagot szolgáltatott.

A helyszínén ma jelen volt Boksan Széver járási szolgabíró. A közeli őrsőkről tizenhat csendőrt összpontosítottak, de ezeknek semmi dolguk se akadt.

Ma Szemlakra érkezett Györffy Gyula országgyűlési képviselő, a mozgalomban résztvevő parasztok ügyvédje. Györffy értekezett megbízóival, azután fölkereste a vizsgálatot teljesítő kir. ügyészt. Györffy kijelentette, hogy

az ügyet még teljesen nem ismeri; azért jött, hogy magát informáltassa. Ezután a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumba megy, a hol az ügy iratait fogja tanulmányozni, s ha a kérés teljesíthető, fölkeresi Szápáry Gyula grófot és Samassa József egri érseket, a közalapítványok igazgatóságának két vezetőjét, és mint ügyvéd, igyekezni fog a lakosság érdekében közbenjárni.

A megyeházáról egész nap többször kérdőzködtek telefonon, de mindannyiszor azt a választ kapták, hogy a hangulat csöndes, aggodalomra nincsen ok. Csődületek voltak a községben, de nyugodtan viselkednek.

Több karhatalomra, mint a mennyi künn van, nem volt szükség. Mindenesetre azonban nem ártana a hatóságoknak olyan intézkedése, a mely elvonná a kedvét attól, hogy a hasonló terrorisztikus jelenségek a községben ismétlődjenek.

Önértékert garnizon-fogház.

(Történet a huszárkaszárnnyából.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 14.

Százhetvenöt magyar huszárról ír most Eötvös Károly érdekes történetet. Százhetvenöt olyan magyar huszárról, akik megszöktek Galiciából, minden pok'okon keresztül hazajöttek Magyarországra. Megmutatták, hogy nincs külön katona, nincs bátrabb harcos a huszárnál. Tradícióként öröklék az önértéket, a bátorságot a magyar huszár. A gyalogság lehet csenevész, demoralizált, a magyar huszár mind az időknek végéig önértékes, bátor katona marad.

Egy huszár szakaszvezető — mint Nagyváradról írják — épen ily önértékes volt, amiatt került most olyan bajba, aminőről aligha emlékezett még meg a krónika. Sugár, barna fiú volt, jól megülte a lovat, jól tudott vezényelni, május 9-ike után tehát egy egész csapat ujoncot biztat a keze alá. Ment is a kiképzés, mint a karikacsapás. A lóra termett alföldi legények hamarosan megülték a huszárnyeretet s gyönyörűség volt nézni, mint galoppíroztak a nagy katonai lovagló teren.

Csakhogy a huszárnak a gyakorlati tudományok mellett tisztában kell lenni az elméleti tudományokkal is. Mert ma már sok minden paragrafust kell a huszár fejébe is beverni. Katonai műnyelven úgy hívják ezt: iskolázás. A huszár-szakaszvezető délutánonként maga köré gyűjtötte ujoncait s iskoláztatta őket a maga természetes eszével. Csakhogy olyan tételeket vert a huszárok fejébe, amilyen tételeket a szolgálati szabályzatban nem lehet találni.

— A huszár — tanította a szakaszvezető ujoncait — a legkülönb katona a világon. Hogy tisztába legyetek azzal, hogy kik vagytok ti azóta, amióta huszár ruha van rajtatok, hát csak annyit mondok, hogy egy kőhuszár — nagyobb ur egy bakahadnagyánál. A huszár kifejlesztett mellet, erős sarkantyú pengetéssel megy el az utcán a bakahadnagy mellett és csak akkor tiszteleg neki, ha éppen kedve tartja.

A huszár-önérték ilyen magyarázása fülébe ment egy zupás őrmesternek. A tovább szolgáló katonákban pedig rettenetesen ki van fejlődve a szubordináció. Az őrmester függelmsértés miatt feljelentést tett a szakaszvezető ellen, a kit aztán azonnal letartóztatták s garnizon áristomba csukták. A dallás magyar fiú most a garnizon fogház kemény fapadján ábrándozik a magyar huszár nagy hivatásáról, önértékének duzzadó erejéről.

A hadbíró, aki ítélkezik a dologban, paragrafusokat keres, hogy mi módon lehetne a huszárt a legenyhébb büntetéssel sújtani. Mert

a katonai büntető kodexen keresztül is átvil-
lan ennek a derűs esetnek egy sugára s csak-
ugyan nagy kérdés, hogy érdemel-e büntetést
a huszár szakaszvezető azért, mert azt tanította,
hogy a magyar huszárnak önérvényesnek, rátar-
tónak kell lenni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi zenede választmánya holnap,
szerda délután négy órakor a városháza kister-
mében ülést tart.

Böhm Adolf — szabadlábon.

Az igazságügyminiszter kegyelme.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 14.

Böhm Adolfot ma délután *szabadlábra*
helyezték. A sikkasztás miatt negyedfél évi
fegyházra ítélt bankigazgató oly körülmé-
nyek között szabadult ki a börtönből, a
mire az igazságszolgáltatásban alig volt
példa. A védő kérelme folytán, a melyet
a kir. ügyész is pártolt, az igazságügy-
miniszter *távíratilag* rendelte el a *szabad-
lábra* helyezést.

A szabadlábra helyezés oka Böhm su-
lyos betegsége, s az orvosi vélemény, a
mely szerint *már csak napokig élhet*. Az
igazságügyminiszter kegyelme csak any-
nyit jelent nála: megengedik, hogy mint
szabad ember haljon meg.

A szabadlábra helyezésről a követ-
kező részletes tudósítást adjuk:

Böhm kérvénye.

Czedly Károly dr. ügyvéd, Böhm védője teg-
nap délután Böhm nevében a következő kér-
vényt adta be az aradi kir. ügyészséghez:

Tekintetes kir. ügyészség!

Az ide A) alatt mellékelt orvosi bizonyít-
vány szerint tisztelettel aulirott Böhm Adolf
oly nagy mértékben szenvedek tüdőgümö-
kórban és az utolsó időben állapotom annyira
rosszabbodott, folytonos nagyobb fokú láz,
fuldoklás, álmatlanság és étvágytalansághoz
az utolsó napokban csillapíthatatlan bélhurut
is járult és annyira elgyöngültem, hogy halá-
lom bekövetkezése néhány nap alatt bizonyos.

Ily körülmények között az az alázatos
kéresem volna:

méltóztatásuk *azonnali szabadlábra helye-
zésemet* kegyesen engedélyezni, hogy legalább
családom körében halhassak meg.

Ennélfogva sürgősen kérem a tek. kir.
ügyészséget:

méltóztatásuk ezen sürgős kérelmemet a
kir. tsvzéki orvos ur véleményével fölszerel-
ve a nagymélt. m. kir. igazságügyminiszter-
hez pártolólágg felterjeszteni, ahol is fenti
tiszteletteljes kérelmemnek azonnali és ked-
vező elintézését kérem.

Teljes tisztelettel:

Böhm Adolf.

A sürgős kérvényhez csatolva volt *Fleischer*
Sámuel dr.-nak orvosi bizonyítványa. *Fleischer*
dr. két hét óta mindennap meglátogatta Böhmöt
s az orvosi véleményben körülbelül szó szerint
azokat mondja, a mivel Böhm Adolf kérvénye
kezdődik.

A kir. ügyész meghallgatta erre nézve *Pa-
recz* Gyula dr. törvényszéki orvost, aki megerő-
sítette *Fleischer* dr. véleményét, különösen azon
részében, hogy Böhm Adolf élete *csak napokig*
tarthat.

Ennek alapján a kir. ügyész még tegnap
délután *pártolólágg* terjesztette föl a kérelmet az
igazságügyminiszteriumhoz, ahol azt ma dél-
előtt iktatták be.

A szabadlábra helyezés.

Ma délután, kevéssel három óra előtt érke-
zett az aradi kir. ügyészséghez az igazságügy mi-
niszter távirata, amely szerint Böhmnek a *bün-
tetés felbeszakítását megengedi a miniszter s el-
rendeli, hogy azonnal helyezze szabadlábra*. A
távíratot a kir. ügyész helyett, aki a szemlaci
forrongás ügyében helyszíni vizsgálatot veze-
tett, *Fikker* Károly dr. alügyész vette át, aki
utasította *Dezsőfi* Mihály fogház-felügyelőt, hogy
Böhmöt azonnal helyezze szabadlábra.

Böhmnek a rabkórház cellájában *Dezsőfi*
fogházfelügyelő vitte el a szabadlábra helyezés
hírét. Böhm arcán nagy, izgatott öröm jelei
voltak láthatók, s szinte boldogan sóhajtott föl.
Azonnal magához kérétt rokonát, *Reich* József
aradi kereskedőt, és a védőjét, *Czedly* Károly
dr.-t. *Reich* Józsefet, akinek felesége az ő ne-
velt leánya volt, arra kérte, hogy addig, míg a
családja érte jön, nála lehessen.

A védőjét arra kérte, hogy a szabadlábra
helyezés hírét azonnal *távíratozza meg ne-
jének*, és kérje, hogy fiával együtt azonnal
jöjjön le. A védő a táviratot Böhm feleségé-
nek, a ki Budapesten tartózkodik, nyomban el
is küldte.

Csakhamar egy egylovas kocsit állt meg a
fogház kapuja előtt. Legelőször egy nagy uta-
zókosárba csomagolták Böhm fehérneműit,
könyveit és egyéb holmijait. Azután Böhm
ápolója segítségével felöltözött. A fogház-
felügyelőre és rokonára támaszkodva jött le
a lépcsőn, a folyosókon, egész a kapuig, a hol
a kocsiba tettek.

A kapu alatt többen álltak, a kik hírét
vették, hogy Böhm ki fog jönni a fogházból.
Böhm sápadt, erősen lefogyott, s össze van
törve. A főtárgyalás óta, a mikor utoljára lát-
hatták, nagyon lesoványodott.

A kocsit Böhmöt *Reich* Józsefnek Erzsébet
királyné körúti lakására vitte. Ott a beteget le-
fektették, s az est folyamán orvosa meglá-
togatta.

Csöndes, apatikus a beteg, csak a család-
ját várja türelmetlenül. Közöttük akar meg-
halni . . .

A kérvény előzményei.

A bünper folyama alatti kétszer lett volna
alkalma Böhmnek előterjeszteni azt a kérelmet,
hogy tekintettel arra, miszerint a bíróság öt
éven aluli szabadságvesztés büntetését róta ki
rá, az ítélet jogerőre emelkedéséig helyezze
szabadlábra: a törvényszéki és az ítélőtáblai
ítélet kihirdetése alkalmával. A bünvádi per-
rendtartás szerint ez a kérelme teljesíthető is
lett volna. Azonban ő ezen joggal sem a tör-
vényszéknél, sem a táblánál *nem élt*. Az ítélő-
táblán tartott főtárgyalás alkalmával erre a vé-
dőt a tanácselnök egyenesen föl is hívta. Ezt
pedig Böhm azért nem tette, mert a vizsgálati
fogság állapotában kedvezőbb körülmények kö-
zött töltheti a büntetést, a mely az első bírósá-
gi ítélet határnapjától teljes mértékben számít-
tatik be.

Hátfőn délelőtt egyszerre megváltozott a
nézete. Magához hívatta védőjét. Azt mondotta:
miután *ugyis érzi, hogy rövid idő múlva meghal*,
szeretné, ha családja körében érné a halál.
Kérte a védőt, hogy tegyen lépéseket szabad-
lábra helyezésére iránt.

Szombaton és vasárnap meglátogatta a fe-
lesége és a fia. Akkor még szó se volt róla,
hogy a szabadlábra helyezést kérni fogják; csu-
pán annyit említett Böhm: szeretné, ha vala-

mely szanatóriumba vitetnek, ott talán meg-
gyógyulna. Böhm és a fia vasárnap este viz-
sautaztak Budapestre. A bucsuzás keserves
perceiben vert gyökeret a sikkasztóban az a
vágy: ha lehet, helyezze utolsó napjaira sza-
badlábra.

Mikor a szabadlábra helyezés rendelete el-
érkezett, Böhm orvosa és aradi rokonai azt
akarták, hogy az izraelita kórházba szállítsák
őt. Böhm azonban hallani sem akart erről, ha-
nem ragaszkodott ahhoz, hogy családja körében
legyen s mihelyt a felesége megjön, családjá-
hoz szállítsák.

Böhm fogsága.

Böhm Adolfot 1902. év október 30-án éj-
jel tartóztatták le és szállították az aradi
ügyészség fogházába. Már a mikor bement,
tuberkulotikus volt; ezt a baját egyéb betegsé-
gek komplikálták, úgy, hogy csakhamar a rab-
kórházba került.

Legutóbb a kórház 1. számú cellájában
tartózkodott, *Krivány* János közvetlen szoms-
zédságában, a ki szintén beteg s a mellette
levő cellában volt. Az utóbbi napokban egy
magyarul beszélő rabot adtak melléje ápolónak,
mert állapota olyan rosszra fordult, hogy egy
pillanatig sem volt képes egyedül maradni.

A nagyváradit ítélőtábla ez évi április
29-én hozta meg ítéletét fölötte, a mely hely-
benhagyta az aradi kir. törvényszék által ki-
szabott *három és fél évi fegyházat*. A védő sem-
miségi panaszt nyújtott be ez ellen, a fő-
ügyész megnyugodott az ítéletben. Az ítéletet
az aradi kir. törvényszék kihirdette Böhm
Adolf, valamint *Konschitzky* József előtt, azután
visszaküldte további ellátás végett a nagyvára-
di táblához. A tábla még az iratokat nem küld-
te fel a kúriához.

A mostani ítélet szerint, beszámítva a fel-
tételes szabadlábra helyezés eshetőségét, 1905.
augusztus 22-én jutott volna szabadlábra Böhm
Adolf. Az igazságügyminiszter intézkedéséből,
a kinek joga van a *büntetés felbeszakítását el-
rendelni*, hamarabb jutott a szabadságra.

Ujra a világba került tehát Böhm Adolf.
Ahol azonban ezelőtt, mint tekintélyes, büszke
ur szerepelt, oda most mint teljesen megtört,
bűnös haldokló tért vissza . . .

SPORT.

Az aradi országos atléta-verseny.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 14.

Megirtuk már, hogy a június 26 ikán Ara-
don tartandó országos atlétikai viadal rendező-
sége részéről *Szathmáry* János, az Aradi Atlé-
tikai Club ügyvezető elnöke és ifj. *Vas* Gusztáv,
az egyesület titkára még múlt szombaton a
fővárosba utaztak, hogy a vasárnap megtartott
atlétikai versenyben résztvevőket személyes
meghívásukkal nyerjék meg az Aradon való
megjelenésre.

A megbízottak ma a legbiztosabb ígértek-
kel tértek vissza, úgy hogy remélhetjük, mi-
szerint Aradon az ország legkiválóbb atlétái,
bajnokai vesznek részt a versenyekben, ame-
lyek ilyenformán nemcsak sportszempontról,
de a testi ügyesség látásában rejő tetszetőség
tekintetében is elsőrendű élvezetet fognak nyuj-
tani a közönségnek.

Az Aradi Atlétikai Club fáradozását méltá-
nyolva, Arad városán kívül tiszteletdíjat aján-
lott fel a magyar atlétikai szövetség is. Ezen-
kívül az arad csanádi egyesült vasutak Igazga-
tósága, *Tedeschi* Viktor, a klub elnöke és
Szathmáry János ügyvezető elnök is ajánlottak
fel tiszteletdíjat, valamint kilátásban van az is,

hogy az aradi hölgyek ugyancsak díjjal fogják a versenyző kedvet fokozni.

Itt említjük meg, hogy *Fóthy* Nándor, az Aradi Atlétikai Club tagja a vasárnap megtartott budapesti versenyen Aradot méltóan képviselve, megnyerte Magyarország diszkoszvető bajnokságát az 1904-ik évre.

+ **Turista kirándulás Menyházára.** A *gura-konci* polgári olvasóköri, mely a télen 12 felolvasással és három műkedvelői előadással élénkítette egyleti életét, a nyári idényre turista kirándulásokat vett fel a programjába, hogy a vidék ismertetése mellett a természet szépségeivel gyönyörködtesse a lelket. F. hó 12-én vasárnap volt az első turista kirándulás Menyháza fürdőre, melyen a körnek mintegy ötven tagja vett részt. Németh Zsigmond vasuti főmérnök, a kör elnökének vezetése alatt. A társaság Gurahozról reggel 4 óra 12 p. indult és 6 órakor érkezett Menyházára. A program a következő volt: Hegyi kirándulás a Józsnf-magaslatra, a hegyi barlanghoz, a Krisztina-magaslatra; a Paradeyzer- és Boros Béni-pihenők érintésével visszaérkezés az állomáshoz. 10 órakor istentisztelet, melyen *Ballauer* Kristóf plébános gyönyörű beszédet mondott. Utána fürdés a kristály-uszodában. Délután a helyi nevezetességeket tekintették meg s este a fürdőben lakoma fejezte be a kirándulást.

Százmillió lopás Oroszországban.

(A háború hiánjáról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 14.

Noha a japánoknak semmi közük az alábbiakhoz, mégis bátran odairhattuk volna a cím helyébe, hogy az oroszok ismét súlyos vereséget szenvedtek. Mert bár a keletázsiai harc költségei között egy-két millió számba sem jön, de bizonyára számba jön, ha egyszerre kiderül, hogy a háború céljait szolgáló pénzből *százmilliók tűntek el.*

Aradot a maliciózus és rossznyelvű emberek szeretik a sikkasztások városának nevezni; ezen az alapon Oroszországot bátran nevezhetjük a sikkasztások hazájának, mert annyit és olyan mérvben, mint ott, még sehol sem sikkasztottak.

Az a nagyarányú lopás, a melyről az alábbiakban szó esik, belekerül a világtörténelembe is, mivel ilyen óriási összeg eisikkasztását még egyáltalában nem jegyezte fel a történetírás, azon egyszerű okból, mert ilyesmi még sohasem történt.

Megirtuk néhány nappal előbb, hogy az özvegy cárné kívánságára, miután nagyobb sikkasztásnak jöttek nyomára a szibériai vasutaknál, vizsgálatot indítottak a tettesek ellen. A pénz az orosz *vöröskereszt* egyleté volt, a melynek a haretéren működő osztálya óriási összegeket emészt fel, mivel a napról-napra ismétlődő ütközetek és a haretér hatalmas területi kiterjedése nagy apparátust, tömérdek embert és kiadást igényel. A pénzt a szibériai vasutnak kellett volna a háború színhelyére továbbítani.

A vizsgálat megindításakor csak pár millió hiányt sejtettek. Mivel pedig a sikkasztásban magas állású személyek, köztük a *cári család több tagja is kompromittálva van*, általában az volt a nézet, hogy a vizsgálat befejeztével agyon fogják hallgatni a dolgot. A kutatás azonban olyan kolosszális hiányt derített ki, hogy most már folytatni kell a megtorlás munkáját.

Amint Pétervárról jelentik, a haretérré küldött pénzből *hetven millió rubel,*

azaz kétszázhatvanhat millió és hétszáz ezer korona hiányzik.

Ennyit sikkasztottak el a szibériai vasut hivatalnokai, no meg különböző rangú és állású nagyurak, akiknek kilétéről még egyelőre megbízható adatok nem kerültek nyilvánosságra. Annyi azonban bizonyos, hogy egy főherceg és egy hercegasszony is igen súlyosan benne vannak a piszkos ügyben.

A tettesek névsorát most állítják össze. Valószínű, hogy az egész sikkasztás ódiomát az ügyben szereplő alacsonyabb tisztviselők vállaira fogják hárítani, míg a nagy tolvajok most is kibujnak a megérdemelt büntetés alól. Habár nem lehetetlen, hogy ezekre is lesújt a megtorlás, miután az özvegy cárnét rendkívül felingerelte a vizsgálat eredménye.

Erős kéz, kicsi kéz.

(Egy érdekes epizód.)

Arad, június 14.

A szegedi szoborleleplezés ünnepségén történt. Már vége felé járt az ebéd s már egyre-másra tósztoztak az emberek, mikor egy hatalmas szál öreg tanyai ember jött be a nagyterembe. Két mándlis atyafi kullogott utána.

— Szervusz Tóni bácsi, mit csinálsz itt? — kiáltották feléje az urak.

— Elhozom a tanyai nép üdvözlését a kormányknak — mondta az öreg.

Ez az öreg kuruc pedig egyik legérdekesebb embere Szegednek. *Pálffy* Antal a becsületes neve, tanyai kapitány a címe; egyébként pedig egyik legtehetősebb tanyai gazdája Szegednek. Tipikus magyar arc. Már a hetvenötödik esztendő tapsosa, de azért olyan egyenes a termete, mint a jegenye. Vastag, ősz bajuszát kétfelé csapja s a szeme villog.

— Ilyen legények laknak a mi tanyáinkon, — mondta büszkén a szomszédom.

Pálffy Antal, — minden szegedi benszültött „Tóni bácsija” — nyolc gimnáziumot végzett abban az időben, amikor még az iskolában meg lehetett tanulni latinul. Az öreg meg is tanult. Ma is beszéli Cicero nyelvét. Mikor aztán kijárta a nyolc osztályt, visszament ismét a tanyára, az eke szarva mellé, parasztnak. Mikor néhány esztendővel ezelőtt *Daszewffy* püspök zarándokokat vezetett Velencébe, a mai pápa, az akkori *Sarto* pátriárka elé, a hivatalos fogadás után az öreg *Pálffy*, Szeged város zászlajával egyszerre csak kilépett a sorból és olyan latin dikciót vágott ki, hogy a pátriárkanak elállott szeme-szája.

Még ennél is külön dolga Tóni bácsinak a királyiál való találkozása. Mikor a király 1888-ban lement a rekonstruált Szegedre: kiment a tanyákra is. Az uton *Pálffy* Antal elébe állott.

— Engedje meg felséges uram, hogy a tanyai nép nevében üdvözlöljem ezen a földön, amelyen az én őseim *Arpád* apánkat is üdvözlöhettek volna, mert már akkor is itt laktak. Hogy üdvözlöttek-e, nem tudom, de azt tudom, hogy *Mátyás* királynak segítettek kiverni a törököt.

A királyt nagyon meglepte a különös üdvözlés. Ez nem volt benne a programban, erre nem számított és komolyan zavarba jött. A zavar azonban csak egy pillanatig tartott, a király elmosolyodott s kezét nyújtotta *Pálffy* Antalnak. *Pálffy* Antal nagy vigyázva fogta meg hatalmas, erős, munkás kezével a király finom, fehér kezét.

— Ejnye, de kicsi a keze, felséges uram — mondta *Pálffy* Tóni mosolyogva — ezzel ugyan nem lehetne kiverni a törököt az országból!

Ebből a történetből azonban már nem lehet tudni, hány gramm benne a legenda, mennyi a valóság.

Az öreg husz év múlva a királyi találkozás

után, eljött a szegedi gróf unokaöccséhez, hogy a tanyai emberek nevében elmondja neki: milyen nagy dolgo. cselekedett *Tisza* Lajos, mikor fölépítette a romok fölé a mai Szegedet.

Tisza Istvánt meghatotta az öreg ember köszöntője, pezsgővel koccintott vele, mikor vége volt. És a kormány tagjai sorba állottak föl az asztal mellől, hogy koccintsanak azzal az öreg tanyai paraszttal, akivel a király is kezet fogott.

Vajjon mit gondolhatott magában az öreg, mikor kezet fogva *Tisza* Istvánnal, látta, hogy a híres „erős kéz” is milyen kicsiny? . . .

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Szarda: *Rikkancs*, operette.
Csütörtök: *Rikkancs*, operette.
Péntek: Nincs előadás.
Szombat: *Vénusz istenasszony*, bohózat.

* **A Rikkancs.** A Magyar Színház műsoráról idekerült *Rikkancs* című operett nem egyéb egy jobbfejta énekes nyári bohózatnál. Mulatságos és kevésbé mulatságos jelenetekből áll a darab s bár ezeknek a jeleneteknek egymáshoz nem sok közük van, egyenként mégis elég mulatságosak, sőt mindenestre elég mulatságosak ahhoz, hogy a karzatnak és az állóhelyeknek közönségét sűrűn ismétlődő tapsokra ragadják. Egyszóval „nyári” dolog, olyan darab tehát, amely csak addig jó, míg komolyan nem veszik. A zenéje *Stoll* Agosttól való és ennél több mondani való alig van róla. Kiváltságai nincsenek, de szinte állandóan színvonalon tud maradni. A darab szereplői részint jól játszottak, részint figyelmen mőkáztak, mint például *Békés* Gyula, a ki a legmulatságosabb alak volt egy csapos legény szerepében. A darab központja egyébként *Polgár* volt, köréje csoportosultak a többiek, legelőbb az elsőrendű tagok közül, s így az előadás folyékonyan perdült. *Zilahy* fényesen énekelte egész este színtelen szerepét is széppé tudta tenni. Az igaz életből vett alak volt — tisztelettel mondván — a *Pajor* *Agnes* kofája, kapott is tapsot érte. *Seadain* a maszkja tetszett, miután a szerepén úgy sem volt semmi tetszeni való. *Fóti* *Frida* és *Fekete* *Aranka* szerepelnek még előnyösen a nők között, a férfi szereplők sorát pedig *Arkosy*, *Bónis* és *Ligeti* zárták be. (a.)

* Az aradi Kölcsey-egyesület irodalmi szakosztálya által hirdetett irodalmi pályázat határideje július hó 1-én délben jár le. Erre a körülményre az érdekelteket és érdeklődőket ez uton figyeimezteti a szakosztály elnöksége.

A kiadó lakás titka.

(Találkozó a nyaralóban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 14.

Budapest lipótvárosi részeiben közismert alak egy öreg, száználmas külsejű ember, a ki végigcsöngelt az uri lakásokat és siralmas hangon, reszkető szóval alamizsnáért könyörög. Ez zel a koldussal érdekes történet esett meg a minap, a mit fővárosi tudósítónk így mond el nekünk:

Az öreg kéregető valósággal ellenállhatlan alakká nőtte ki magát. Szerzett magának szép számu klienst és évek hosszú során át egy kereskedelmi utazó pontosságával állított be pártfogóihoz. De az ő „zsúrja” nem a megszokott pénteken, hanem szerdán volt. Ezen a napon becsöngtetett „kliensei” lakásába és ha kinyílt az ajtó, rövid ideig levett kalappal várt. És ha előfordult az, ami bizony sokszor megesik, hogy nem volt aprópénz a háznál, vagy más akadály forgott fenn és így nem lehetett a „vendéget” hamarosan kielégíteni, akkor másodsor is meg

nyomta a villamoscsenő gombját. És erősebben, hosszabban csöngetett. Amikor azután jelentkezett a szobaleány és tudomására adta neki, hogy ma nincs alamizna osztás, akkor az öreg körülbelül ekként morgott:

— Nohát akkor miért váratnak ilyen soká? Azt hiszik talán, hogy lopom az időt? — s ezzel dörmögve odébállott. Ez a barátságai „üzletmodor” azonban nem ártott neki; nem vették már tőle rossz néven ez elkeseredés születte hangulatot.

Különösen egy uriaszony, magasabb rangu hivatalnok özvegye, volt nagy pártfogója a koldusnak. Egyszer aztán tudomására adta az urnőnek a koldus, hogy az ő gyomra nem igen viseli el a „természetbeni szolgáltatást” s a türelmes uriaszony ezentúl mindig egy huszfillérest adott neki, amiért cserébe néhány köszönő szót és amennyire a félig nyitott ajtón át lehetett, „friss híreket kapott cserébe.” Hat éven át tartott ez a kellemes „üzleti összeköttetés” . . .

Néhány nappal ezelőtt az uriaszony átrándult a budai hegyekre nyári lakás után nézni. Egyik barátja a „Rózsahegy” közelében, a várostól egy órányira eső, kies, szép fekvésű villát ajánlott neki. Az urinő omnibuszon, villamoson, kocsin és gyalog bejárta a főváros legtöbb nyaralóhelyét, hogy kiválassza magának a legalkalmasabb lakást. Soká tartott, amíg megfelelő lakásra talált. Ugy délután két óra felé végre egy csinos, gyönyörű helyre épített, villaszerű házikóra akadt. A házikót nagy virágos kert vette körül, vasrácsos kapuján pedig kiakasztott cédulán nagy betűk hirdették:

Kiadó lakás.

Az urinőnek megtetszett a szép hely s belépett a kapun. Oreges, parasztfarmáju asszony fogadta. Megkérdezte tőle, megtekinthető-e a lakás és mibe kerül. Az öreg cseléd erre azt mondotta, hogy erről a „nagyságos ur” adhat majd bővebb felvilágosítást. E pillanatban azonban a „nagyságos ur” lepihent és ajánlatosabb volna, ha úgy egy óra múlva méltóztatnék idefáradni. Az urinő beleegyezett. Kiment és a természet szépségeiben gyönyörködve sétált s egy óra múlva visszatért. Az öreg cseléd szépen butorozott szobáskába vezette és megkérte, hogy itt várja be a „nagyságos urat”, aki azonnal meg fog jelenni.

A „nagyságos ur” tényleg rövid idő múlva be is lépett a szobába. Fején aranyhímzésű hálósipka, ami ugyan nem nagyon illett az elegáns, fekete redingothoz. Levette fejéről a sapkát, előre lépett, — de hirtelen visszatért. Am vis-a-vis-ja sem volt kevésbé megörökönyödve, amikor maga előtt látta az ő protogált — koldusát. Szótlanul meredt rá. Az aggastyán halálsápadt arccal, összekulcsolt kezekkel könyörgött:

— Nagyságos asszonyom, az isten szerelmére kérem, ne áruljon el! Hetvenöt éve vagyok!

A hölgy nem is árulta el a koldus-háziur nevét, sem azt a vidéket nem akarja megnevezni, amelyen vele ez a kis kaland megesett. Folytatja-e a felfedezés óta a „jól jövedelmező” mesterséget, nem tudni. De az uriaszonynál és abban a negyedben azóta nem látható az élelmes koldus milliomas.

HIREK.

Jókai özvegye — Aradhoz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 14.

Egy mostanában sokat emlegetett asszony levele érkezett ma Arad városához. Annak, a minnek révén most emlegetik, röpirat-háború folyik körülötte, nincs semmi köze a levélhez. Hauem azért bizonyára érdekesebbé teszi.

A mint ismeretes, Jókai Mórnak halála alkalmával a város elhatározta, hogy nagynevű diszpolgára emlékéért jegyzőkönyvbe foglalja, s özvegyének részvétét fejezi ki. A közgyűlés határozatát tolmácsoló átiratra Jókainé a következő levéllel felelt *Institőr*s Kálmánnak, Arad város polgármesterének:

Megdicsőült férjem halála alkalmából fájdalom részvétének megnyilatkozásával méltóztott engem mélyszégyes gyászomban fölkeresni.

Köszönetet mondok a kifejezett részvételért; kimondhatatlan bánatomban elviselhetőbbé a szörnyű csapást az tette, hogy szomorúságomnak az egész ország volt osztályosa.

Kitűnő tisztelettel:

özv. Jókai Mórné.

Királyváltás Bajorországban.

Münchenből táviratozzák: Ottó király betegsége napról-napra rosszabbodik. A király ugyanolyan betegségben szenved, mint bátyja, II. Lajos, aki annak idején a Starenberg tóba ölte magát. Ottó király nagyvási hóbotba esett; a kertben sétálva hangosan vezényli képzelte katonáit; emellett egész nap szótlán, és ha beszél is, képtelennél képtelenebb kérdésekkel és kívánságokkal zaklatja lakóit. Az utóbbi időben többször *dühöngési rohamai* is voltak. Reménytelen állapota folytán bajor kormánykörökben egész komolyan foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy nem lehetne-e a bajor királyság legközelebb megtartandó száz éves jubileuma alkalmából *Ottó királyt, mint kormányzásra képtelent, detronizálni*, és helyébe a most kormányzó *Lipót* régensherceget királylyá koronázni.

— A sorozás második napja. Az 1904. évi ujoncok fősorozásának második napján, ma a második korosztálybeliek kerültek a sorozó bizottság elé. Az előállított *nyolcvan* legény közül *harmincöt* lett alkalmas. Holnap a harmadik korosztálybeli és az idegen sorozókötelesek kerülnek sorra.

— Az angol király utazása Londonból jelentik, hogy az eddig történt elhatározás szerint *Edvárd* király e hó 28-án éjjelkor Port-Viktóriából a Viktoria and Albert királyi yachton Kielbe utazik.

— Berán Antal a ravatalon. *Berán* Antalnak, az aradi ipartestület elhunyt elnökének ravatlatát ma reggel kilenc órakor állították fel az ipartestületi ház nagytermében, a melyet végig fekete drapériákkal vontak be. Néhány koszoru fődte a koporsót, bár a ravatalra szánt koszoruk leg többjét csak holnap reggel helyezik el. Koszorut helyeztek: az aradi ipartestület előjárósága, az ipartestület tisztikara, az ipartestületi betegsegélyző pénztár, az aradi hadászok egyesülete, az aradi polgári kölcsönös segélyző-egyesület, az aradi kárpitos-segédék, *Varga* József és családja, *Fülöp* Károly és családja, s még többen. A temetés holnap, szerdán délután fél négy órakor lesz; a gyászszertartás az ipartestületi ház udvarán fog lefolyni nagy díszel. Az ipartestület nevében *Steigerwald* Alajos mond bucsuztató beszédet; a temetőben a hadászok egyesülete nevében bu-

csuztatják. Mindkét helyen *Sebesy* Ferenc műhelyének dalosköre fog gyászdalokat énekelni.

— Kinevezés a pénzügyigazgatóságnál. A m. kir. pénzügyminiszter *Ludvig* Antal aradi kataszteri irattárt kezelő irodatisztet, ideiglenes minőségű pénzügyi biztossá nevezte ki.

— *Szelle* József festményei. A Halász-utca 1. szám alatt ma délelőtt folytatták *Szelle* József utólagosan lefoglalt ingóságainak elárverezését. Az érdeklődés különösen két érdekes festmény iránt nyilvánult meg. Egy *Magdolna*-kép, s egy *Kauszt*-ot ábrázoló festmény iránt. Az utóbbiról azt beszélték, hogy csak másolat. Tulajdonkép az eredetit vették végrehajtás alá, de úgy mondták, *Szelle*ék másolatot készítettek róla, s az eredetit elvitték volna. Az első festményt különben *Hehs* Vilmos vette meg 86 koronáért, a másodikat *Pollák* Arnold 50 koronáért. A többi ingóság jobbára az ószeres-had kezei közé jutott. Ma délelőtt be is fejezték a licitációt, a melynek várakozáson felül való eredménye volt, a melyben majdnem minden a kikiáltási ár kétszeresén kelt el.

— *Königswarter* br. esküvője mégis csak megtörtént ma Budapesten, a hatodik kerületi anyakönyvvezető előtt. *Sosina* Adolfina drezdai operaénekesnővel, a ki, mint irtuk, egy bécsi hivatalszolga leánya. A vőlegény tanuja *Stiller* Mór dr. ügyvéd; a menyasszonyé *Oláh* Dezső dr. volt. *Königswarter* br. esküvője alkalmából kétezer koronát küldött a főpolgármesternek, hogy ossza szét Budapest szegényei közt. Esküvő után a Bristol szállóban lunch volt, melynek végeztével az új házások Párisba utaztak. Azt talán mondanunk sem kell, hogy a báróné e szerencsés házasság után a szinpadtól teljesen visszavonult.

— Előléptetések az államépítészeti hivatalban. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az aradi államépítészeti hivatal létszámában *Ottovay* József kir. segédmérnököt mérnökke, *Bázel* József fizetéstelen segédmérnököt pedig fizetéses kir. segédmérnökke nevezte ki.

— A jászberényi múzeumban. A jászberényi napnak intimitásából beszéljük el a következő esetet: Az Apponyi beszámolóján jelenvolt urak elmentek a jászberényi városházára, ahol a múzeum is van, hogy megtekintsék Lehel kúrtjét. A történelmi kúrt kézzel-kézre járt s mikor *Károlyi* István gróf kezébe került, a nemes gróf érdeklődve nézte az ereklyén látható nevezetes repedést. Szemlélődésének eredménye a következő fasztelén kérdés volt:

— Ugy-e, uraim, ez az a repedés, amely akkor támadt, amikor Lehel vezér a kúrttel fejbe ütötte . . . a törököt!

Nevezetes esemény volt a jászberényi nap eseményei között az is, hogy Lehel kúrtje — megszólalt. A múzeumba gyűlt urak közül először *Bethlen* István gróf próbált belefújni a kúrtbe, de sikertelenül. Utána *Zichy* Vladimír gróf tett kísérletet, de ennek sem volt eredménye. Ekkor egy jászberényi paraszt szerény instanciával lépett *Tapossy* Márton rendőrkapitányhoz:

— Takintetes ur, tessék megengedni, hogy én fujjak belé. Kondás volnék s tán kibírja a tudóm.

A rendőrkapitány átadta a kúrtot s a vendégurak gyönyörködve és némi meghihletődéssel hallgatták Lehel kúrtjének hirtelenül megszólalt, mély bugó hangját.

— A pénzügyigazgatóság új számvizsgálója. Az aradi kir. pénzügyigazgatóság most hirdeti meg a pályázatot a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvévisésnél, *Balás* István elhalálozása folytán megüresedett számvizsgálói állásra. Az állás 2200 korona fizetéssel; szabályszerű lakás-pénzzel és a megfelelő személyi pótlékkal van javadalmazva. A pályázat határideje két hét.

— **A városházi toronyóra világitása.** A mi városházánk tornyán estétől reggelig egy melankolikus szomorúsággal világitott óralap mutatja az éjszakai embereknek az idő futását. Ez a tájékozás, mint ilyen, bizonyosan sokat ér, de vajjon ér-e ugyanennyit az a gyenge fény-táplálék, amelylyel a porcellán óralapot öt fagygyertya vérig bosszanthatná. Bizonyosan nem ér s a város évenként mégis nem kevesebb, mint 450 koronát fizet érte. Ennyibe jön ugyanis annak a villany-körtének az égése, amely az óralapot világitja egy esztendőn keresztül. Alig hihető, hogy az az óra-szerkezet, amely évek hosszú sora óta végzi a maga munkáját a városháza tornyán, többbe került volna mint az egy évi világitás. Boldog idők a fagygyertya korszaknak!

— **Egy szerb költő halála.** Dr. Jovanovics János (Zmaj, Kis János) szerb költő és népszerű író, a ki az elhunyt Milán királylyal rokon viszonyban állott, ma reggel öt órakor a szerémségi Kamenica községben meghalt. Dr. Jovanovics eredetileg a közigazgatási pályára készült, de már akkor is nagyobb hajlandóságot érzett az irodalomhoz és rövid szolgálat után, a melyet Ujvidék városában töltött, állásáról leköszönvén, a budapesti Tökölánium felügyelője lett. Ezután hosszabb ideig mint orvos működött Belgrádban. Orvosi működésében nagy irodalmi munkát fejtett ki versben és prózában egyaránt. Számos angol és francia mű jelent meg Jovanovics fordításában és kiváló érdemeket szerzett a magyar költők szerb nyelvre való átültetésében. A *Kisfaludy-Társaság* emez érdemei elismerésül 1865-ben levelező tagjává választotta. Későbbi szerb költők nagyban méltatták Jovanovics irodalmi működését és legújabbban *Hadzsis* Antal tanulmányt írt róla. Az elhunyt költő 1838-ban született és így 71 évig élt.

— **Mátyás király cimere.** Párisból jelentik: A Gaillard palotában nagyon értékes műtárgyakat árvereztek el és az árverés eredménye hétszázhatvanezer frank bevétel volt. A legélénkebb versengés egy kékre és sárgára festett faenza edény körül folyt, amelynek nagy történeti értéke van. Ugyanis *Corvin Mátyás cimere* van rajta s ezért Budapestről utaztak Párisba, hogy az edényt megvegyék. A szakértő ugyan azt állítja, hogy az edényt többször javították, mégis 51.000 frankért kelt el. A tányér végül egy párisi műértő birtokába jutott, mert a magyarok 50.000 franknál felhagyták a küzdelmet.

— **Az öngyilkosok klubja.** New-Yorkból jelentik, hogy múlt vasárnap *Wagner György* vendéglős agyonlőtte magát. Az öngyilkosságnak különös érdekességet kölcsönöz az, hogy *Wagner* utolsó tagja volt a „13-ak klubjának“, amelynek *alapszabályai a tagokra nézve kötelezővé teszik az öngyilkosságot.* A klub többi tizenkét tagja már öngyilkos lett; most *Wagner* is követte őket.

— **A vérszomjas közönség.** Ime, a legújabb bikavicc. Ott született a fővárosban, jókedvű bohémek társaságában. Azt mondja az egyik:

— Te, sohasem hittem volna, hogy olyan vérengző hajlamu a pesti közönség!

— Vérengző hajlamu?

— De még milyen! Ott láttam, a bikaviadalon.

— Hát mit csinált ott a publikum?

— Képzeld, alighogy bejött a bika, az első padsorokban kíváncsian állott föl mindenki és erre a hátulso sorokban ülők vérszomjasan kiáltották:

— *Leölni! Leölni!*

— **Lotz mester állapota** *Lotz* Károly, az agg festőművész még mindig betegen fekszik Tordán, erdélyi rokonainál. Házi orvosa és leánya önfeláldozóan ápolja a beteget, a kinek állapotában némi javulás állott be. Az ősz mester, mihelyt állapota engedli, üdülésre a Szem-

meringre fog utazni, a hol már előző években is gyógyulást talált.

— **Telekkönyvvezetők kinevezése.** A m. kir. igazságügyi miniszter *Taub* Gyula módosi kir. járásbírói segédtelekkönyvvezetőt a *nagylaki* kir. járásbíróhoz telekkönyvvezetővé nevezte ki. *Rozgonyi* Alajos vingai kir. járásbírói segédtelekkönyvvezetőt az *ujaradi* kir. járásbíróhoz és *Popper* Sylvius *ujaradi* kir. járásbírói segédtelekkönyvvezetőt a *károlyfalvi* kir. járásbíróhoz helyezte át.

— **Sztrájkoló szobafestők.** A *temesvári* szobafestő és mázoló munkások tegnap délután *Horacek* József elnöklete alatt értekezletet tartottak, melyen 110 munkás vett részt. Az elnök jelentette, hogy a mesterek vonakodnak a munkások követeléseit teljesíteni, mire *egyhangulag kimondották a sztrájkot.* A sztrájk-tanyát az erzsébetvárosi Korona-vendéglőben ütötték fel és ma már valamennyi temesvári szobafestő és mázoló-segéd megkezdte a sztrájkot.

— **Halálozás.** *Goldmann* Samu ismert aradi polgár élete 69-ik évében elhunyt. Temetése szerdán délután fél 5 órakor lesz a Kasza-utca 50. számú házból.

— **Minden leány menjen ki! Párisból** írják az alábbi pikáns törvényszéki jelenetet: Válopörököt tárgyalnak s a terem zsufolásig tele érdeklődővel. Egy szép, fiatal asszonyka válni akar a férjétől. Az asszonyka szülei is megjelentek s együtt próbálják előterjeszteni a nehéz és kényes válóokot. Három éve ment férjhez az asszonyka s azóta mindmáig, a férje-ura a leg-hihetlenebb és a legfeleslegesebb respektussal viselkedett vele szemben. Az elnök nagyon komoly arcot vág. Az ügy bizony kényes s azonnal utasítja a teremszolgákat: gondoskodjanak, hogy a leányok hagyják el a termet. Ot perc szünet után folytatnák a tárgyalást, de az asszonyka nincs sehol. Künn a folyosón találták meg. Azt hitte tudniillik, hogy minden leánynak kötelessége kivonulni...

— **Magyar név.** *Mahder* Mátyás aradi illetőségű ugyanottani lakos családi nevének „Mádaira“ és kiskoru *Rosenberg* Károly Viktor keveremesi lakos családi nevének „Radó“-ra kért változtatását a belügyminiszter megengedte.

— **Nines többé himlőhelyes arc.** Amióta *Jensen* doktor felfedezte a himlőoltást, megvan a védekezés módja e súlyos betegség ellen. A himlőtől és a himlőhelyes arctól azonban még így sem szabadulhat meg minden ember fia. Lehet azonban, hogy a közeljövőben az orvosok már meg tudják majd akadályozni — a ragya keletkezését. Orvosi körökben már régóta ismeretes *Finsen* doktor eljárása, hogy a himlőt vörös fényvel kezeli. A nép erre az eljárásra már régen rátalált, mert himlőbetegeit vörös ingbe, ruhába burkoita. A „babonából“ most orvosi eljárás lett. A himlőbeteg ablakait áttetsző vörös függőnyel vagy vörös papirossal burkolják be, hogy így vörös fény essék a beteg arcára. Ezen a módon állítólag meg lehet akadályozni a ragya keletkezését. *Finsen* azt hiszi, hogy a vörös fény nem közvetlenül akadályozza meg a ragya keletkezését, hanem közvetve azzal, hogy nem engedi a beteghez a napfényből az ártalmas kék és violaszíjú sugarakat. Ha ezek a sugarak a himlő helyéhez érnek, gennyedést okoznak, amely után ott marad örökre a sebforrás helye. *Gärtner* professzor most egy német orvosi folyóiratban a következő érdekes dolgot fejtegeti. A vaccina (az oltóanyag) és az igazi himlőbaj közeli rokonsága, a beoltott és igazi himlő csaknem azonos lefolyása nagy mértékben valószínűvé teszi, hogy a vörös fény állítólagos hatását, amely az igazi himlőnél mutatkozik, a beoltott himlőhelyen is tapasztalni lehet. Ennek bizonyosságára azt ajánlja, hogy próbaképpen egy beoltott himlőt vörös fényvel, egy szimmetrikusan megfelelő helyet pedig vegyes fényvel kezeljenek. Az egyik himlőhelyet takarják be kis vörösvéges hüvelylyel, a másikat pedig közönséges üveggel borított hüvelylyel. A himlőhelyek betakarásának természetesen camera

obscurában kellene megtörténnie. *Gärtner* professzor sokat remél ettől az eljárástól és azt hiszi, amennyiben a gyermek beoltott karját piros fátollyal fogják bekötöni és azt napnak kitenni, nem marad vissza ragya és a beoltás processzusa is kevesebb fájdalommal fog leolyni, ami gyerekeknek fontos.

— **Tűz egy gépgyárban.** Veszedelemes tűz pusztított ma reggel Budapesten a külső váci-utca 142. szám alatt levő *Lang* L. féle gépgyárban. A hatalmas gyártelepen, amely tizenkét épületből áll, a nyers vasat felvonó helyiség kéményéből keletkezett a tűz. Ez a kémény az öntőház és a gépház között nyulik a magasba. A kéményt már hónapok óta nem használták és csak ma vették először üzembe. Nem vették észre, hogy a kémény falában repedés van, amelyen keresztül egy szikra pattant ki és az öntőház tetejének kiszáradt gerendái közé hullott. A száraz fa hamarosan lángra gyuladt. A veszedelemet nyomban észrevette *Morbényi* Alajos raktárnok, aki alarmította a gyári tűzoltóságot, majd a szomszédos gyárak tűzörségeit is értesítette, végül a központi tűzörségnek telefonált. A száraz tető pillanat alatt hatalmas lánggal égett és ezért a tűz rendkívül veszedelemes volt, mert az öntőház közvetlen közelében van a raktár helyiség, a gépház és az asztalos műhely, amelyben nagy mennyiségű faáru volt felhalmozva. A tűzoltóság részéről az V., VI., II. kerületi és a központi tűzörségek vonultak ki *Markusovszky* segédtséget vezetésével. Magukkal vitték a gőzfecskendőket is. Amikorra kiértek, már nem akadt dolguk, mert a tüzet a gyári tűzoltók elfojtották, mielőtt nagyobb veszedelem támadt volna. Az öntőház teteje mintegy tíz négyzet méter területen leégett. A kár nem jelentékeny. A veszedelem szerencsés elfojtásának az oka főleg az, hogy az idén tartott tűzrendészeti vizsgálat alkalmából a gyárat el látták a modern tűzvédelmi eszközökkel, a tűzoltóság utasításai alapján és szakavatott tűzoltókat alkalmazták.

— **Felfedezni azokat a forrásokat,** ahol szolid készítményeket jutányos árbau lehet kapni, nem mindenkinek sikerül, soknál hiányzik az idő, soknál a szakismeret. *Porter Vilmos* Nagy Aruháza, olyan vállalat, ahol a közönség feltűnően jutányos árk mellett kitűnő gyártmányokat kap. Nagy tömegben fel vannak ott halmozva a legkülönfélébb diszmutárgyak, férfi-divat cikkek, háztartási dolgok, nipp tárgyak, sport és utazási szükségletek, kézi kofferek és táskák nádfonatu utikosarak, gyermekkocsik, játékok stb. Tíz korona vásárlás után fényképkedvény. Telefonszám 324.

— **Parketta** tükörfényes lesz *Vojtek* és *Weisz*-féle parkett-viasz használatától. 1 doboz 1 korona. 44

Rablókaland Battonyán.

(Mikor a pincéreknek nincs pénzük.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 14.

A szegedi királyi törvényszék esküdtbíró-sága ma két facér pincér kalandjával foglalkozott, még pedig egész napon át. A vádlottak maguk a pincérek voltak, akik a lehető legkedélyesebben fogták fel a dolgot és úgy mókázta a tárgyaláson, hogy egyiket ki is kellett vezetni. A tárgyalás előzményei *Aradra* és *Battonyára* nyulnak vissza.

A vád története ugyanis ez: *Hönig* Miklós és *Csermák* József facér pincérlegények Szegedről *Aradra* mentek kondíciót keresni. Itt kifogytak a pénzből és átrándultak *Battonyára*. A falu hoteljében megtraktálták őket s az ottani pincérektől és a vendéglőstől néhány korona segílyt kaptak. Betévedtek az ipartestület korcsmájába, ahol a pénzüket megitták. November hó elején este fél 10 órakor történt a dolog. Kiléptek az ipartestületből és a kapuban szembe találkoztak *Ij. Bartók* István asztalossal, aki kaptatosan igyekezett be a kapun. *Hönig* Miklós átkapta az asztalost, *Csermák* kollegája pedig neki esett és püfölni kezdte. *Hönig* keze az óralánc körül járhatott, mert a megtámadott ember könyörgött neki.

A Budapesten székelő Hazai Leszámitoló és Takarékszövetkezet

előnyös feltételek mellett folyósít $\frac{1}{4}$ -évenként $2\frac{1}{2}$, vagy 5 év alatt, avagy 60 és 120 havi részletekben törleszhető annuitásos

SZEMÉLYKÖLCSÖNÖKET

állami, közigazgatási és magánhivatalnokoknak, valamint katonatiszteknek, kereskedőknek és iparosoknak; továbbá

TÁRCZAHITELKÖLCSÖNT

nyújt kereskedőknek; ugyancsak

JELZÁLOGHITELKÖLCSÖNÖKET

10 évtől 65 évig terjedhető visszafizetésre bármely összeg erejéig engedélyez egy elsőrangú hazai pénzintézet útján a legkedvezőbb feltételek mellett.

Bővebb felvilágosítással szolgál vezérképviselőnk,

SZILÁGYI GYULA

Arad, Andrassy-ut (Reinhart-ház.)

3372

SIÓFOK

Balatonfűrdő $2\frac{1}{4}$ órányira Budapesttől a déli vasut mentén.

Elsőrangú

női és gyermekfürdő

modern szállókkal, nagy parkkal és fenyves erdővel. Vas-uti és hajóállomás, posta, távirtda és helyközi telefon.

Kitűnő fürdő idegedző hullámveréssel.

Vendéglő és kávéház házi kezelésben. á la carte és napi 7 és 8 koronás penzionszerű étkezéssel.

Vízvezeték, villanyvilágítás. Május—szeptemberre olcsó menettéri jegyek.

Színház. Löverseny. Mulatságok. Regatta. Úszóverseny.

Fodor Károly fővárosi vívómester nagyszabású

Sporttelepe.

Vívóakadémia. Football. Lövészet. Gyermekatlétika. Lawn Tennis stb. stb. A Székesfehérvári V. kerületi honvédszolgálatja a tényleget.

Felvilágosítással és prospektussal készséggel szolgál a fürdőigazgatóság Siófokon.

Költözködésre

ajánljuk általánosan elismert

Rovarporainkat

melyek bolhák, svábok és poloskák irtására biztos hatással bírnak.

Kapható:

30, 50, 1.—1.50, kor. dobozokban, és kimérve.

118

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedésében

ARADON.

Kisegítő irnokot

keresek

40 korona

havifizetéssel.

Az illető lakás- és ágyneműn kívül 1618

teljes ellátásban részesül.

Ajánlatok minél előbb az alábbi címre küldendők:

PÁLL PÁL

községi jegyző

Simonyifalva, (Aradmegye.)

1878—1904. tkvi szám.

Árverési hirdeteményi kivonat.

A világosi kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Philipp Schöffersz Nachfolger bécsi cég végrehajtónak, Bökényi Jánosné, szül. Kocsuba Anna aradi lakos végrehajtást szenvedett elleni 412 korona tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a világosi kir. járásbírósa területén lévő, Aradmegyében fekvő, 1. a kovaszinczi 65. sz. t.j. vben A. + 1. sorsz. (90—91.) hrsz. a felvett szőlőre 640 korona és 2. ugyanezen számú t.j. vben A. + 1. sor sz. 6055. hrsz. a felvett szőlőre 86 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban Bökényi Arisztid aradi lakos késedelmes vevő veszélyére, bánatpénzének elvesztése mellett az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi július hó 6. napjának délelőtt 10 órakor Kovaszincz községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alóli is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 64 kor. és 8 kor. 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3833. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes ériőkpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Világos, 1904. évi május hó 9-én.

Aknay,

1589

kir. járásbíró.

Kerékpár és varrógép raktár.

Kalmár *

* József

villanyműszerész

ARAD, Salacz-utca 2. sz.

(Központi szállóval szemben.)

Varrógépek, kerékpárok

kedvező részletfizetések

mellett kaphatók.

Készít telefon- és villanycsengő

berendezéseket. 1586

Nagy szakszerű javító-műhely.

PÉNZ!

Az alábbi fizetési módzatok mellett törlesztéses kölcsönök lehet iradánk útján földbirtokokra, kész városi házakra, építésekre, továbbá személyi hitelt: papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek, iparosoknak és nyugdíjasoknak 5—20 évi törlesztésre kezes és kezes nélkül leggyorsabban és diszkrétan iradánk útján lehet nyerni.

Csekély díjazásunk csak a cél elérése esetén és utólagosan lesz megfizetve.

A szükséges okmányokat iradánk saját költségén szerzi be, mely költségek csak utólagosan lesznek megtérítve

A) Általunk szerzett kölcsönök újabb kiváló előnyei:

1. Kölcsöneink olcsó kamatauk.
2. Kevés levonás.
3. A törlesztések évente a tartozásból leiratnak s csak a kisebbített összeg után kell kamatot fizetni és a kamat és tőke egyaránt is törleszhető.
4. Indokolt késedelmes befizetés után bírságot nem kell fizetni.
5. Kivánatra a részletekért a pénzbeszedő hához jön, vagy posta-cheque-el bírméntve a postán is fizethető.

B) A negyedévi törlesztéses kölcsöneink kiváló előnyei a következők:

1. Rendkívül olcsók, mert negyedévenként törlesztett összeg a tartozásból azonnal leiratik s az adós mindig csak a tényleges tartozása után fizet kamatot.
2. A törzsrészjegyek rendszerint 8% -ot jövedelmeztek és az osztalék az őrjási forgalom következtében évente még emelkedhetik: ugyancsak évente kifizetettek.
3. A törzsrészjegyek előzetes felmondás mellett teljes összegben visszaváltanak.
4. Egy ilyen kölcsön legkésőbb $2\frac{1}{2}$ év alatt kiegyenlítettik, mely után minden fizetési kötelezettség azonnal megszűnik.

1614

C) Jelzálogkölcsöneink kiváló előnyei a következők:

15 évi törlesztésre	...	4.75%	A kölcsönösszeg magassága szerint.	40 évi törlesztésre	...	3.15%
22 "	...	4.—%		46 "	...	2.96%
30 "	...	3.75%		50 "	...	2.85%
32 "	...	3.50%		60 "	...	2.65%
33 "	...	3.30%		65 "	...	2.33%
38 "	...	3.25%		70 "	...	2.30%

Fizetésben nemcsak a kamat és kezelési költség, hanem a tőketörlesztés is belefoglalatik.

Általános értesítőiroda

ARAD, Salacz-utca 8.

A kinek

ismeretség híján

házasárra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellérre,
körtésze,kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége**Aki**

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy**Aki**

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,**Aki**mindezeket vétel vagy bérbevétel cél-
jából keresi;**Aki**valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban ér célt, ha az**„ARADI KOZLONY“**

kis hirdetési

rovátát használja.

Mindenneműsokszorosításokat írógépen méltá-
nyos ár mellett elvállalok. Farkas,
Árpád-tér 8. 1896**Komoly ösmeretséget**óhajtók kötni egy igen csinos, szép
barna leánnyal 18—22 éves, hozó-
mányra nem reflektálok, arezképpel
ellátott leveleket Poste restante
kérek. Fecske 50. 1577**Vadgalamb 32.**találkozásunk óta nem kaptam
levelet, miért nem ír, előnyben ré-
szesíteném választ kérek Fecske
60 Poste restante. 1577**A ki Jókai Mór**dicső halottunk összes munkáit
megszerezni óhajtja, annak a leg-
kedvezőbb részletfizetés mellett
eszközölm ki a szállítást, akár so-
rozonként, akár egyszerre. Leve-
lek „Jókai“ jelige alatt a kiadóba
küldendők.**200 koronáért**eladó egy használt, erős szerke-
zetű rövidzongora. Walthier György-
nél Eleken, Aradmegye. 1609**Három szobás**utcai lakás elköltözés miatt augusz-
tus hó, esetleg november hó első-
jétől engedmenynyel kiadó. Megte-
kinthető naponta délióltt 10-től 4
óráig Fábán utca 6., I. em. 3. sz.
alatt. 1616**Ügyes fiatal ember**azonnal alkalmazást nyer Szirmai
és Társa építési anyagok elárusi-
tási üzletében. Építési szakmában
járatos előnyben részesül.

Országiszerte ismert

vizsgalapjainkból100 drb 1 korona a pénz előre való be-
küldésével bérmentve 1 k. 30 f., mint ke-
resztkötés tokban küldve, a gyürődés
ellen védve. 100—750 drbig a bérmentesi-
tésre 72 fillér küldendő. Utánvétellel a
szállítási költség sokkal több.**Ingusz I. és Fia**
kiadóhivatala Arad.**Divatos****női ruhák**készen vagy rendelésre
legolcsóbban**Tököly-téren,**Prolich üzlete mellett
készülnek.**Egy külön bejáratu**elegánsan butorozott szoba azon-
nal is kiadó Szent István-utca 6.
szám alatt. 1620**Klein Ignác**

géparisnya kötődéje

Aradon, Lázár Vilmos-utca

Földes palotában (Fleisher-féle butorgyár-
ral szemben.)Felhívom a n. é. közönség fi-
gyelmét jól felszerelt**géparisnya kötődémre,**melyet Aradon eddig még nem léte-
zett gépekkel rendeztem be.Elvállalok mindennemű új ha-
risnyák kötését és fejelését u. m.
koztyúk, kamáslik, alsószoknyák és
alsóingek és minden kötőde szak-
mába vágó új és javítási munká-
kat jutányos árak mellett. 1112**Ékszer tárgyakat,**

órákat,

tört arany- és ezüst-neműt,
zálogczédulákata legmagasabb árban vesz vagy más
új tárgyakra átcsere**DEUTSCH IZIDOR**

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota. 1078

Legolcsóbb bevásárlási forrás
ékszerekben és órákban.

Egy tanuló felvétetik.

Telefon 438.

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPITTATOTT 1890.

Gégnér János

épület-, butor és portál asztalos

Aradon, Angyal-utca 21. sz.

Elvállal minden az épület-, bu-
tor és portál asztalos szakmába
vágó új és javítási munkákat u. m.
épület munkákat-, üzleti-, szoba és
konyha berendezéseket, továbbá por-
tálok föllállítását jutányos árak és
pontos kivitelben. Tervrajzok díj-
mentesen készítetnek. 1213**Itteni üzletünk teljes felozla-
tása folytán**

szabadalmazott

gyümölcsládika

raktárunkat

— legalább 500 darabból álló
tömegek vételénél

kiválóan olcsó áron

adjuk el.

Munk H. és Fiai

Maros-Szlatina, Aradmegye.

25 koronát megtakarít

e hirdetésnek minden olvasója!

4 pár czipő

csak 4 korona 75 fillér.

Néhány nagyobb gyár fizetési zava-
rokkal küzd, és engem azzal bizott meg,
hogy nagy mennyiségű czipőt, melyen az
előállási áron eladjak. Ennélfogva eladok
1 pár férfi és egy pár női fűzős czipőt első-
rendű minőség szegezett talppal, to-
vábbá 1 pár uri és egy pár női-divat
cipőt szép kivitelben, a legújabb divat
szerint a nyári időnyre igen szép és kön-
nyű viselet. Nagyság cm. szerint. Mind a
4 pár csak 4 kor. 75 fillér. Az elküldés
az összeg előleges beküldése, vagy után-
vétellel történik.**S. Urbach's Schuch-Export**
Krakkau 78.Becsérrelést engedélyezünk, esetleg a pénz
visszaadom. 1610**Elismert legjobb szabásu****divat-bluzok**

rendkívüli nagy választékban

STERN M. A.

női felöltő-áruházában

ARADON, Andrassy-tér, az új Minorita-templommal szemben.